

lakossága választja éppúgy, mint a Szövetségi Tanács képviselőit. Mindkét ház egyforma hatalommal és jogokkal bír és közösen ülészhet. A Legfelsőbb Tanács elnökséget választ, mely önállóan és teljes joggal gyakorolja a törvényhozói hatalmat mindaddig, míg a Tanács nem ülészik.

A Nemzetiségi Tanács és a Legfelsőbb Tanács Elnökségének intézménye egészen egyedül álló jelenség az alkotmányjogi történelemben. A Nemzetiségi Tanács teljesen új megoldása a sok nemzetiségből álló szövetségi állam nemzetiségi kérdésének. A Legfelsőbb Tanács Elnöksége intézmény újszerűsége pedig abban áll, hogy az Elnökségen keresztül a törvényhozó hatalom közvetlen ellenőrzést gyakorol a végrehajtó hatalom fölött. Ez a rendszer nagyjelentőségű. Ha beválik, nagyhatású ellenőrző eszközt ad a demokrácia kezébe.

A Legfelsőbb Tanács választja meg a népbiztosokat és a legfelsőbb bíróság tagjait, akik az alkotmány szavai szerint „függetlenek és csak a törvénynek tartoznak felelősséggel.“ Az alacsonyabb fokú, úgynevezett népbíróságok bíráit maga a nép választja.

A szovjet-alkotmány harmadik, legjellegzetesebb sajátága a szovjetpolgárok jogainak deklarációja. A polgári jogok mellett, melyet az emberiség elfogadott és az angol Habeas Corpus aktában kihirdetett, az amerikai függetlenségi és a francia forradalom emberi jogok deklarációja mellett a szovjet alkotmány a jogok egészen új kategóriáját tartalmazza. Ez az a jog melyről Babeuf a 18. század végén beszélt, amelyért Louis Blanc 1848-ban harcolt: a gazdasági és szociális jog. Az, hogy mindenkinek joga legyen dolgozni, joga legyen fizetett szabadságra, biztosításra, ingyenes orvosi kezelésre és joga legyen képeznie magát, tanulni. Ezek a jogok alapján döntenek meg a munkanélküliséget és megadják mindenkinek a lehetőséget, hogy dolgozzék és hogy becsületes munkája után becsületes keresetre tegyen szert.

Sajátságos itt a jogok gazdasági vonatkozásának kidomborítása. A demokrácia mindmáig a polgári jogokat, a polgári szabadságot hangsúlyozta, a szovjet-alkotmány a gazdasági szabadság jogának megvalósítását hirdeti. Alapgondolata az, hogy a gazdasági lehetőségek szabják meg a polgári jogok gyakorlásának mértékét is.

Krónika

Néhány számadat a Szovjetunióból. Az alumínium-termelés az évek folyamán a következőképpen alakult:

	1930	1932	1934	1936	1938
termelés	—	100	14.400	37.900	48.000 tonna
fogyasztás	10.000	11.500	19.500	38.000	55.000
bevétel	9.600	10.400	5.100	34	8.500 „

A bányák és gyárak kapacitását még nem használják ki teljes mértékben. Állandóan kutatnak új lelőhelyek után. Az alumínium előállításához szükséges anyagokat mind a belföldön termelik. Az előállítás így többé kerül, de meg

van az az előnye, hogy függetleníthetik magukat a külföldtől. Az SSSR-ben előállított alumínium ára magasabb, mint a többi országokban, aminek az a magyarázata, hogy a lelőhelyek messze vannak a földolgozó gyárektől, nagyobbak

a szállítási költségek és természetesen nagyobbak a munkadíjak is.

Magnezit-termelésben első helyen áll a világon Szovjetország évi 600.000 tonnával. Második helyen volt Ausztria 500.000, azután Görögország 60.000, Jugoszlávia 40.000 tonna évi termeléssel.

A most dúló világháború az anyagok háborúja, ahogyan egy vezető nyugati politikus a napokban mondta. Minden állam ereje attól függ, hogy mennyi nyersanyaggal rendelkezik. Alább egy kis táblázatot közlünk a nyersvastermelésről. A táblázat az egyes államok termelését mutatja a világhőtermeléshez viszonyítva százalékban. (A világhőtermelés 100%)

	1913	1937	1938
Anglia	15	8	8
Franciaország	7	8	7
Belgium	3	4	3
Németország	24	15	24
Oroszország	7	14	18
Japán	1	3	4
Amerika	46	36	23

Acéltermelés (világhőtermelés 100%)

	1913	1925	1937	1938	1939
Anglia	10	8	10	10	9.68
Franciaország	6	8	6	6	5.60
Belgium-Luxemburg	3	5	5	3	3.06
Németország	25	13	16	23	24.76
Olaszország	1	3	2	2	—
Oroszország	6	3	14	16	15.80
Japán	1	2	4	6	—
Amerika	42	51	38	26	27

Az orosz-német gazdasági szerződés megkötése után a külföldi sajtóban gyakran láttak napvilágot olyan hírek, hogy német specialistákat küldenek a Szovjetunióba, akik az ottani termelést beszervezik. Ezekkel a hírekkel úgy szeretnék

beállítani a dolgokat, mintha a Szovjetunió ipara nem lenne elég érett arra, hogy saját erővel előbbrehaladjon és ezért szükségesen a német szakemberekre. Ha mindjárt komolyabb emberek is készpénznek veszik a híreszteléseket, ezeknek vajmi kevés közül van a valósághoz.

Mindenekelőtt az orosz ipar óriási utat tett meg 1932-től máig. És éppen ez az az időszak, amikor a idegen szakemberek számát a legalacsonyabbra csökkentették. Ezalatt az idő alatt Oroszország kiépítette mérnöki és technikai szakembereiből álló hatalmas ipari kádét. Hiba lenne tehát ma azt hinni, hogy a Szovjetunióknak nincsen elegendő számú, jól képzett szakembere. A Szovjetunióban vannak a világ legjobb technikai iskolái. Mérnökei — az angol szakértők véleménye szerint is — a világ legképzettebb szakemberei közé tartoznak. Ismeretes, hogy még a cári Oroszország idején is világhírűek voltak az orosz mérnökök.

Más kérdés az, vajjon alkalmaz-e a Szovjetunió ma idegen, német mérnököket. A múltak tapasztalatai alapján nincs nagy kilátás arra, hogy a Szovjetunió valami nagy haszonra tenne szert az idegenek alkalmazásával. 1928—1932 között mintegy 40.000 idegen szakember dolgozott Oroszországban. Ez a szám az utóbbi nyolc év alatt majdnem a nullára csökkent. Az oroszok rájöttek, hogy immár többet tudnak mint más országból jött szakemberek. Végül pedig, ami leglényegesebb, ha fel is vennék idegeneket, ezek nehezen találnák meg helyüket a termelésben és úgyszólván hasznavehetlenek lennének. A Szovjetunióban folyó munka kollektív rendszerű. Eymásközött szorosan összekapcsolódtott és begyakorolt csoportok dolgoznak, melyek nem szívesen vesznek maguk körébe más csoportokhoz tartozókat, különösen pedig a munkamódszerrel nem ismeretes idegeneket.